

**RÉPCELAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK
POLGÁRMESTERI HIVATALA**

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA**

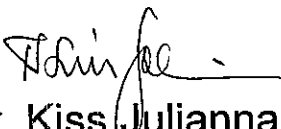
3. számú módosítása

A módosítás 2012. január 1-től lép hatályba.

A szabályzat hatálya az alábbi szervekre terjed ki:

- Répcelak Város önkormányzata Képviselő-testületének Polgármesteri Hivatala
- Bölcsőde és Idősek klubja
- Művelődési Otthon és Könyvtár
- Répcelak Város Önkormányzata
- Csánig Község Önkormányzata
- Nick község Önkormányzata

Répcelak, 2012. január 26.

Dr. Kiss Julianna
jegyző

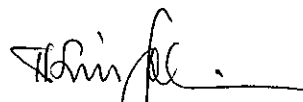
**RÉPCELAK VÁROS ÖNKORMÁNYZAT
KÉPVISELŐTESTÜLETÉNEK
POLGÁRMESTERI HIVATALA**

**ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK
ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA**

2. számú módosítása

A módosítás 2011. április 1-től lép hatályba.

Répcelak, 2011. március 27.

Dr. Kiss Julianna
jegyző

**Répcelak Város Önkormányzat Képviselőtestületének Polgármesteri
Hivatala Eszközök és források értékelési szabályzata az alábbi ponttal
egészül ki:**

3.5. ponthoz

Az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont követelések értékvesztésének megállapítása, összegének meghatározása

a.) A mérleg fordulónapján késedelemben lévő követelések (ideértve a vevőkkel, adósokkal, a hitelintézetekkel, pénzügyi vállalkozásokkal szembeni követeléseket, a kölcsönként, az előlegként adott összegeket) után elszámolandó értékvesztés összegét a következő értékelési elvek szerint kell megállapítani:

- 90-180 napos késelem esetén a követelés 20%-a
- 181-360 napos késelem esetén a követelés 30%-a
- 360 napon túli késelem esetén a követelés 50%-a

A felülvizsgálat során tett megállapításokról jegyzőkönyvet kell készíteni, melyhez csatolni kell a behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyító bizonylatokat. A jegyzőkönyvben rögzíteni kell az értékvesztés okát, mértékét.

Az értékvesztés elszámolását és annak visszairását a negyedévenkénti mérlegfordulónapra vonatkozó értékelés keretében kell végrehajtani.

Az értékvesztés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: év közben tárgynegyedévet követő hó 15-e, illetve december 31-re vonatkozóan a tárgyévet követő év január 31.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért a pénzügyi csoportvezető felelős.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat jóváhagyására a jegyző jogosult.

Az ebben a pontban leírt értékelési elvek nem vonatkoznak a központi, a helyi adókkal és az adók módjára behajtandó köztartozásokkal kapcsolatos követelések értékelésére.

b.) A központi, a helyi adókkal és az adók módjára behajtandó köztartozásokkal kapcsolatos követelések- ideértve az adó-, az adó jellegű, az illeték, a járulék-, a járulék jellegű, a vám-, a vám jellegű tételek- értékelése során az értékvesztés összegének meghatározása egyszerűsített értékelési eljárással történik.

Az értékvesztés összegét legalább negyedévenként kell megállapítani, úgy hogy az értékvesztést, illetve annak visszairását tételesen nem kell megállapítani.

Az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont adókövetelések értékelési elveinek meghatározása során az adósok minősítési kategóriái kialakításakor az adósokat adónemenként, adózói státusuknak megfelelően az alábbi kategóriákba kell besorolni:

- folyamatosan működő adósok,
- folyamatos működésükben korlátozott adósok (ezen belül)
 - = felszámolás alatt lévő
 - = csődeljárás alá vont

- = végelszámolás alatt lévő
- = megszűnt jogutód nélkül
- = szüneteltetett vállalkozások

Mindkét kategóriában a követelések megbontásánál az alábbi lejáratí időköt kell figyelembe venni:

= legfeljebb 90 napos	késedelemben lévő követelés
= 91-180 napos	késedelemben lévő követelés
= 181-360 napos	késedelemben lévő követelés
= 360 napon túli	késedelemben lévő követelés

Az egyes kategóriákhoz tartozó értékvesztés mértékét és összegét az ONKADO Önkormányzati hatáskörbe tartozó adók nyilvántartási rendszere elnevezésű program számolja ki, amely a főkönyvi könyvelésben történő elszámolás alapját képezi.

Az értékvesztés, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítésének határideje: év közben tárgynegyedévet követő hó 15-e, illetve december 31-re vonatkozóan a tárgyévet követő év január 31.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat elkészítéséért a pénzügyi csoportvezető felelős.

Az értékvesztésre, valamint annak visszairására vonatkozó javaslat jóváhagyására a jegyző jogosult.

Répcelak Város Polgármesteri Hivatala

A Számvitelről szóló 2000. évi C. Törvény és az Államháztartás szervezeti beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló többször módosított 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet előírásai alapján kialakított

2007. január 3-án kelt

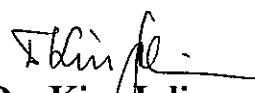
ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

1. számú módosítása

NICK község Körjegyzőséghez történő csatlakozása miatt az Eszközök és források értékelési Szabályzata módosításának hatálya 2008. július 1.

Répcelak, 2008. július 2.

Dr. Kiss Julianna
jegyző

Répcelak Város Polgármesteri Hivatalának Az eszközök és források értékelési Szabályzata a következő szervekre terjed ki:

– Polgármesteri Hivatal

Bölcsőde és Idősek Klubja részben önálló intézmény

Művelődési Otthon és Könyvtár részben önálló intézmény

– Csánig Község Önkormányzata

– Nick község Önkormányzata

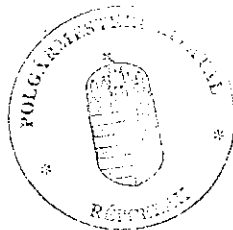
Répcelak Város Polgármesteri Hivatala

**A Számvitelről szóló 2000. évi C. Törvény és az Államháztartás szervezeti
beszámolási és könyvvezetési kötelezettségeinek sajátosságairól szóló többször
módosított 249/2000. (XII.24.) Kormányrendelet előírásai alapján kialakított**

AZ ESZKÖZÖK ÉS FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA

Hatályba lépését 2007. január 1-től elrendelem:

Répcelak, 2007. január 3.

**Dr. Kiss Julianna
jegyző**

**Répcelak Város Polgármesteri Hivatalának AZ ESZKÖZÖK
ÉS FORÁSOK ÉRTÉKELÉSI SZABÁLYZATA a
következő szervekre terjed ki:**

– Polgármesteri Hivatal

Bölcsoede és Idősek Klubja részben önálló intézmény

Művelődési Otthon és Könyvtár részben önálló intézmény

– Csánig Község Önkormányzata

A számvitelről szóló 2000. évi C. törvény (továbbiakban Szt.) 14.§ (5) bekezdés b. pontja, illetve a költségvetés alapján gazdálkodó szervekre vonatkozó 249/2000. (XII. 24.) Kormányrendeletben (továbbiakban Korm. r.) foglaltak szerint a számviteli politika keretében el kell készíteni az eszközök és források értékelési szabályzatát.

Az eszközök és források értékelésére vonatkozó számvitel-politikai döntések, valamint azok gyakorlati végrehajtását szolgáló értékelési módokat és eljárásokat jelen Értékelési Szabályzat foglalja össze.

1. AZ ÉRTÉKELÉS ÁLTALÁNOS SZABÁLYAI

Az értékelés a számvitelben sajátos tartalommal bír.

Az értékelés az a tevékenység, amely során a vagyontárgyak értékét kiszámítjuk, meghatározzuk.

1.2. Az értékeléssel kapcsolatos fogalma

Egységár: az a pénzmennyiség, amelyen egységnyi termék vagy szolgáltatás számbavétele történik.

Eladási ár: az a pénzösszeg, amennyit egy termékért, vagy szolgáltatási egységért adnak

Beszerezési ár: az a pénzösszeg, amennyiért a piacon egy adott termék, vagy szolgáltatás megvásárolható, beszerezhető.

Előállítási ár: az a pénzösszeg, amennyibe egységnyi termék előállítása, vagy szolgáltatás végzése kerül.

Bekerülési (beszerzési, előállítási) érték: az az érték, amekkora összesen a vagyontárgyakat bekerüléskor a nyilvántartásokba bevezetik. Ez lehet beszerzési vagy előállítási áron számított érték.

Könyv szerinti érték: az az érték, amekkora összesen a vagyontárgy a nyilvántartásokban szerepel.

1.3. A Szt. értékelésre vonatkozó főbb szabályai

A Szt. 46., 58., 60-62., 64-66. és 68. §-a részletezi az értékelés szabályait.

Ezek keretszabályok, azaz választási lehetőséget biztosítanak, melyek alkalmazása beletartozik a számviteli politikába.

1.4. Az értékelési szabályzat készítésének célja

Rögzítésre kerülnek azok a fontos és lényeges szempontok, amelyek alapján a mérlegben kimutatjuk eszközeink és forrásaink értékét.

A Szt., illetve a Korm. r. az eszközök és források jelentős körére konkrétan meghatározza az értékelési szabályokat.

A belső szabályozásnak azokra az esetekre kell kitérnie, amikor választási lehetősége van, továbbá, ha a Szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szervek és Csánig község Önkormányzata sajátos eszközei, illetve forrásai indokolják.

A Szt. 46.§ (2) bekezdése értelmében:

„az előző év mérlegkészítésénél alkalmazott értékelési elvek csak akkor változtathatók meg, ha a változtatást előidéző tényezők tartósan,- legalább egy éven túl jelentkeznek, emiatt a változás állandónak, tartósnak minősül. Ez esetben a változtatást előidéző tényezőket és számszerűsített hatásukat a kiegészítő mellékletben részletezni kell.”

A Szt. továbbá előírja az eszközök és kötelezettségek leltározással, egyeztetéssel történő ellenőrzését és az egyedi értékelést.

A leltár tartalmazza a megnevezés és az egyedi kódszám mellett az eszközök könyv szerinti nettó értékét, mely a beszerzési (bruttó) érték, valamint a már elszámolt és könyvelt értékcsökkenés különbözete.

Tartalmaznia kell a mérleg fordulónapján meglévő minden eszközt, beleértve a már nullára leírt eszközöket, valamint a térítés nélkül kapott, illetve többletként fellelt eszközöket is.

2. BEKERÜLÉSI ÉRTÉK

2.1. A beszerzési ár tartalma

A beszerzési árba a Szt. 47-50. §-a szerint azok a ráfordítások tartoznak, amelyek az eszköz (termék) szolgáltatás megszerzése, létesítése, üzembe helyezése érdekében az üzembe helyezésig a raktárba kerülésig felmerülnek és az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolhatók.

A számviteli törvény előírásainak megfelelően a tárgyi eszközök esetében külön kell minősíteni a felújítási és karbantartási kiadásokat. A minősítés elvégzése kötelező, mivel kihatással van a tárgyi eszközök értékére és értékcsökkenésére.

A törvény alkalmazásában:

Felújítás: az elhasználdott tárgyi eszköz eredeti állaga (kapacitása, pontossága, helyreállítását szolgáló, időszakonként visszatérő olyan tevékenység, amely mindenképpen azzal jár, hogy az adott eszköz élettartama megnövekszik, eredeti műszaki állapota, teljesítőképessége megközelítően, vagy teljesen visszaáll, az előállított termék minőség, vagy az adott eszköz használata jelentősen javul, és így a felújítás pótlólagos ráfordításából a jövőben gazdasági előnyök származnak.

Felújítás a korszerűsítés is, ha az a korszerű technika alkalmazásával a tárgyi eszköz üzembiztonságát, teljesítőképességét, használhatóságát vagy gazdaságosságát növeli. A tárgyi eszközt akkor kell felújítani, amikor a folyamatosan, rendszeresen elvégzett karbantartás mellett a tárgyi eszköz oly mértékben elhasználdott (szerkezeti elemei elöregedtek), amely elhasználdottság a rendeltetésszerű használatot veszélyezteti. Nem felújítás az elmaradt felhalmozódott karbantartás egy időben való elvégzése, függetlenül a költségek nagyságától.

Karbantartás: a használatban lévő tárgyi eszköz folyamatos, zavartalan, biztonságos üzemeltetését szolgáló javítási, karbantartási tevékenység, ideértve a tervszerű, megelőző karbantartást, a hosszabb időszakonként, de rendszeresen visszatérő nagyjavítást, és mindazon javítási, karbantartási tevékenységet, amelyet a rendeltetésszerű használat érdekében el kell végezni, amely a folyamatos elhasználdás rendszeres helyreállítását eredményezi.

Beszerzési árban figyelembe veendő:

- az engedménnyel csökkentett, felárakkal növelt vételár,
- az eszközhöz egyedileg hozzákapcsolható szállítási, rakodási, alapozási, szerelési, üzembehelyezési kiadások, a beszerzéssel kapcsolatos közvetítői kiadások, bizományi díjak, a beszerzéshez kapcsolódó adók (fizetett fogyasztási adó, jövedéki adó) vámköltség (vám, vámpótlék, vámkezelési díj),

- az eszközök beszerzéséhez szorosan kapcsolódó fizetett illeték (importbeszerzés utáni statisztikai illeték), a vámkölségen kívül egyéb vámtéher, jogszabályon alapuló hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak, egyéb hatósági igazgatási, szolgáltatási díjak (pl. szakértői díj, környezetvédelmi termék díj),
- az előzetesen felszámított ÁFA le nem vonható része (a tárgyi adómentes tevékenység ellátásához szükséges eszközök beszerzése után),
- a vásárolt vételi opció díja,
- az eszköz beszerzéséhez, előállításához közvetlenül kapcsolódóan igénybe vett hitel, kölcsön, (a felvétel előtt fizetett – a hitel, a kölcsön feltételeként előírt- bankgarancia díja; szerződésben meghatározott, a hitel igénybevétele miatt fizetett kezelési díj, folyósítási jutalék, a hitel igénybevételeig felszámított rendelkezésre tartási jutalék; szerződés közjegyzői hitelesítésének díja; felvétele után az eszköz üzembe helyezéséig, raktárba történő szállításáig terjedő időszakra elszámolt (időszakot terhelő) kamat;
- a beruházáshoz, a vagyoni értékű joghoz közvetlenül kapcsolódó devizahitel- az eszköz üzembe helyezéséig terjedő időszakra elszámolt- árfolyam vesztesége,
- a beruházás tervezés, előkészítés, lebonyolítás, az új technológia elsajátítás (a betanítás) díjai, közvetlen költségei,
- a beruházáshoz közvetlenül kapcsolódó- az üzembehelyezésig felmerült – fizetett biztosítási díj,
- az eszköz biztonságos üzemeltetéséhez szükséges tartozékok és tartalék alkatrészek értéke.

Nem képezi a beszerzési ár értékét:

- a levonható előzetesen felszámított ÁFA .

Tárgyi eszközöknél értéknövelő beszerzési költségként kell elszámolni:

- a meglévő tárgyi eszköz bővítésével,
- a rendeltetés megváltoztatásával, átalakítással,
- az élettartam növeléssel,
- az eredeti állapot helyreállításával (felújítás, rekonstrukció) kapcsolatos költségeket.

2.1.1. Térítés nélkül átvett eszközök beszerzési ára

Térítésmentesen átvett eszközök esetén az átadó által közölt nyilvántartási értéken, legfeljebb azok piaci, forgalmi értékén kell az eszközt nyilvántartásba venni.

Az átadó nyilvántartási értékének a bruttó érték és az elszámolt értékcsökkenés különbözetét kell tekinteni.

Amennyiben az eszköz térítés nélküli átadás-átvétele azonos felügyeleti szerv alá tartozó költségvetési szervek között történik, az átvevő költségvetési szervnek az adott eszközt az átadó által közölt – az átadó könyveiben szereplő – bruttó értéken kell nyilvántartásba venni. Ezzel egyidejűleg az átvevőnek az eszköz átadás időpontjáig- az átadónál időarányosan – elszámolt értékcsökkenés összegét is nyilvántartásba kell venni.

Ajándékként, hagyatékként kapott, továbbá a többletként fellelt eszközök értéke, az állományba vétel időpontjában meglévő piaci érték.

A követelések fejében átvett eszközöket, ha jogszabály, szerződés, megállapodás eltérően nem rendelkezik, akkor a kiváltott követelések összegével azonos összegben kell értékelní.

A térítésmentesen átvett részesedéseket és értékpapírokat a mérlegbe névértéken, illetve piaci forgalmi értéken kell felvenni a tőkeváltozással szemben.

A befektetett, illetve a forgóeszközök között kimutatott kamatozó értékpapírok beszerzési ára nem tartalmazhatja a vételárban lévő kamat összegét.

A forgalmi, piaci érték meghatározásának módszere:

- Új eszközöknél az azonos vagy hasonló rendeltetészerű, használati értékű, minőségű és árfekvésű eszköz katalógusokban, árlistákban szereplő, illetve bolti ára. Amennyiben jelentős eltérés tapasztalható az egyes forgalmazók által alkalmazott árak között, ezek átlagát kell forgalmi értéknek tekinteni. Előzőek hiányában forgalmi érték a jogosítvánnyal rendelkező vagyoneértékelő által meghatározott érték, ha az eszköz egyedi értéke, vagy mennyisége jelentős nagyságrendű. Jelentős a nagyságrend, ha az eszköz egyedi értéke, vagy az összértéke várhatóan eléri az 5 millió forintot. Ezen értékhatár alatt forgalmi érték a becsült érték.
- Használt eszközöknél a használtcikk kereskedők által alkalmazott eladási ár, ennek hiányában a vagyoneértékelő által meghatározott vagy a becsült érték, az új eszközöknél említett feltétellel.

2.2 Az előállítási költség tartalma

Az előállítási költségbe a Szt. 51. §-a szerint azok a ráfordítások tartoznak, melyek az eszköz előállítása, üzembe helyezése során közvetlenül felmerültek és az előállított eszközhöz egyedileg hozzárendelhetők.

2.3. Az értékcsökkenések elszámolásának szabályai

Értékcsökkenés: az immateriális javak éstárgyi eszközök fizikai kopásának, erkölcsi avulásának pénzben kifejezett értéke.

Amennyiben valamilyen okból az értékcsökkenéstől eltér az elhasználódás mértéke, az eltérés összegét terven felüli értékcsökkenésként kell elszámolni.

Ez bekövetkezhet, ha az eszköz :

- feleslegessé válik,
- leértékelődik (értékvesztés),
- megrongálódik,
- megsemmisül (káresemény).

A terven felüli értékvesztés okát és mértékét az egyedi értékeléskor készített jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A terven felüli értékcsökkenést olyan mértékig kell végrehajtani, hogy az immateriális jószág, a tárgyi eszköz használhatóságának megfelelő, a mérlegkészítéskor érvényes (ismert) piaci értéken szerepeljen a mérlegben. Amennyiben az immateriális jószág, a tárgyi eszköz a rendeltetésének megfelelően nem használható, illetve használhatatlan, megsemmisült, vagy hiányzik, azt az immateriális javak, a tárgyi eszközök közül – a terven felüli értékcsökkenés elszámolása után – ki kell vezetni.

A Szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szervek és Csánig Község Önkormányzata a Korm. rendelet által kötelezően előírt lineáris értékcsökkenési leírási módszert alkalmazza.

Értékcsökkenés elszámolása negyedévenként, minden negyedév utolsó napjával történik, napra pontosan a Korm. rendeletben meghatározott éves leírási kulcsok szerint:

alapítás-átszervezés, illetve kísérleti fejlesztés aktivált értéke	20 %
vagyoneértékű jogok	16 %
szellemi termékek	33 %
épületek	2 %
építmények	3 %
gépek, berendezések és felszerelések (kivéve számítástechnikai és ügvy.eszk.)	14,5%
számítástechnikai és ügvyiteli eszközök	33 %
járművek	20 %
veszélyes hulladék tárolására igénybevett földterület, telek	2 %
bányaművelésre igénybe vett földterület	5 %

az üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközök értékcsökkenésének megállapításánál is a Kormány Rendelet szerinti eszközféleségeknek megfelelő leírási normákat kell alkalmazni. Tenyészállatokat a szabályzat hatálya alá tartozó szervek nem tartanak.

A tárgyi eszközök értékcsökkenésével egyidejűleg a tőkeváltozást is el kell számolni. Az év közben megszűnő, továbbá az eszközt átadó, illetve az eszközt átvevő szervezetnél az értékcsökkenést a megszűnés, az átadás hónapjának végéig, illetve az átvételt követő hónaptól kell időarányosan elszámolni.

Nem lehet értékcsökkenést elszámolni:

- az értéküket megtartó eszközökre (földterület, telek, erdő, képzőművészeti alkotás, nemesfém, régészeti lelet, polgári védelmi eszközök),
- nullára leíródott eszközökre,
- az üzembe nem helyezett tárgyi eszközökre, beruházásokra,
- valamint az idegen eszközökre.

Értékcsökkenést a már rendeltetésszerűen használatba vett, üzembe helyezett immateriális javak, tárgyi eszközök, üzemeltetésre átadott, koncesszióba adott, vagyonkezelésbe vett eszközök után kell elszámolni addig, amíg azokat rendeltetésüknek megfelelően használják.

Az értékcsökkenés elszámolása negyedévente az Ingatlanvagyon-kataszter program segítségével történik.

2.4. Pénzügyi lízing elszámolásának szabályai

A pénzügyi lízing keretében átvett eszközöket, továbbá a használatra átvett (bérbe vett) eszközökön végzett felújítások, beruházások értékét a mérlegben ki kell mutatni.

2.5. Befektetett eszközök mérlegképezési besorolási kritériumai

Befektetett eszközöknek kell tekinteni azt az eszközt, amely tartósan, de legalább egy éven túl szolgálja a tevékenységet.

Befektetett eszközként tartjuk nyilván:

- immateriális javakat,
- tárgyi eszközöket,
- befektetett pénzügyi eszközöket,
- üzemeltetésre, kezelésre átadott eszközöket.

Immateriális javak: azok a nem anyagi természetű eszközök, amelyek általában forgalomképesek és vagyoni értéket, vagyoni jogokat hordoznak magukban.

Vagyoni értékű jogok: azok a jogok, amelyek a szabályzat alá tartozó szervek feladatait tartósan, de legalább egy évig szolgálják. Pl. szerzői jogdíj, licenc, használati jog, ISDN csatlakozási díj stb.

Szellemi termékek: a hasznosított szellemi alkotások Pl. könyv

Egyéb immateriális javak: a jövőben értékesítendő kísérleti fejlesztés, alap kutatás aktivált értéke.

Tárgyi eszközök: azok az anyagi eszközök, (földterület, telek, erdő, ültetvény, épület, egyéb építmény, az épülethez kapcsolódó vagyoni értékű jog, gép, berendezés, felszerelés, jármű) amelyek tartósan, de legalább egy éven túl közvetlenül vagy közvetetten szolgálják a szervek tevékenységét, függetlenül attól, hogy üzembe-helyezésre (aktiválásra), rendeltetészerűen használatbavételre kerültek-e vagy sem.

Egyedüli meghatározó ismérve a tartósság.

Tárgyi eszköznek minősül a beruházás és a beruházásra adott előleg is.

Ingtatlanok és kapcsolódó vagyoni értékű jogok: ebben a számlacsoportban kell nyilvántartani a szervek ingatlanjainak állományi értékét.

Ingtatlanok közé sorolandók: földterület, a telek az épület, az egyéb építmény az ültetvény, erdő, tehát minden olyan anyagi eszköz, amelyet a földdel tartós kapcsolatba létesítettek.

Földterület: Minden önállóan telekkönyvezhető, telekkönyvezett földrészlet, mezőgazdasági hasznosítás célját szolgáló terület (pl. erdő).

Építési célokat szolgáló földterület.

Épület: olyan szerkezetileg önálló építmény, amely a talajjal való egybeépítés során jön létre és a környező külső tértől épületszerkezetekkel részben, vagy egészben elválasztott teret alkot, és ezzel az állandó vagy ideiglenes tartózkodás, feladat végrehajtás feltételeit biztosítja.

Az épületértéke magában foglalja a szerkezet megépítésén túl a központi fűtésberendezések, személy és teherfelvonók, mozgólépcsők, elektromos-, gáz-, vízvezeték és hálózat és szerelvényeik (épületgépészet) értékét is. Ha azokat utólag építik be, akkor ezzel az épület értékét növelni kell.

Építmény: ide tartoznak a betonból, vagy más (fa, műanyag, alumínium, stb.) anyagból készült térelemek, felújítható szerkezetek, így pl. kerítések, garázsok, hidak, utak, aluljárók, alagutak, tárolók, víz, gáz, és egyéb közmű vezetékek, valamint minden épületnek nem minősülő építmény.

Gépek, berendezések és felszerelések: ebben a számlacsoportban a költségvetési szervek és Csánig község Önkormányzata működését szolgáló gépeket, berendezéseket és felszereléseket kell kimutatni az alábbi csoportosításban:

- Ügyviteli és számítástechnikai gépek:
sokszorosítási eszközök: nyomdai gépek, másológépek, írógépek, számológépek,
számítástechnikai eszközök: számítógépek és perifériái
kommunikációs eszközök: híradástechnikai termékek.
- Egyéb gépek, berendezések és felszerelések:
irodai bútorok, berendezések,
szakmai eszközök, orvosi műszerek, taneszközök, egyéb gépek berendezések, stb.
- Nemesfém eszközök
- Képzőművészeti alkotások.

Járművek: ez a számlacsoport szervek működtetését szolgáló forgalmi rendszámmal ellátott közúti járművek, vízi járművek és speciális járművek (áruszállító, úttisztító, hóeltakarító, hulladékszállító, stb.) kimutatására szolgál.

A 100.000 forint egyedi beszerzési ár, előállítási érték alatti tárgyi eszközök és immateriális javak beszerzési vagy előállítási költségét a szabályzat hatálya alá tartozó szervek dologi kiadásként, egy összegben számolják el.
Az így elszámolt tárgyi eszközökkel kapcsolatban – a tulajdon védelme érdekében – biztosítani kell a mennyiségi nyilvántartást.

3. AZ ESZKÖZÖK ÉRTÉKELÉSE

A befektetett eszközöket a beszerzési árukon, illetve előállítási költségükön kell értékelni, csökkentve azt az értékcsökkenési leírásokkal.

A Szt. múltbeli adatokon alapuló értékelést ír elő, ami azt jelenti, hogy a mérlegben az eszközök legmagasabb értéke a beszerzési, illetve az előállítási érték lehet.

Az eszközöket beszerzési áruknál, vagy előállítási költségüknél magasabb értékben nem szabad a mérlegben szerepeltetni.

Ennek az értékelési elvnek nem mond ellent az a Szt.-i előírás, hogy a tárgyi eszközök felújítása esetén a felújítás összegét az adott eszköz értékét növelő tételként kell elszámolni.

Az eszközök állományának értékelése a december 31-i fordulónapi mérleget alátámasztó leltár alapján történik.

A beszámolót alátámasztó leltári állomány lehet a tárgyi eszközök esetében naprakész egyedi (analitikus) nyilvántartás, mely a mérleg egyes tételeit, az egyes eszközfeleségeket külön-külön tartalmazza.

Leltározás a Korm. rendeletben biztosított lehetőség figyelembevételével – a vagyonrendeletben adott felhatalmazás szerint – két évente történik.

(A Korm. rendelet felhatalmazása alapján jelenleg nem élünk az immateriális javak és tárgyi eszközök egyedi értékelésének a lehetőségével.)

3.1. Immateriális javak (nem anyagi eszközök) értékelése

Beszerzési áron vagy előállítási közvetlen önköltségen kell értékelni, attól függően, hogy a bekerülés vásárláson, vagy esetleg saját előállításon alapul.

A mérlegben az immateriális javakat nettó értéken kell kimutatni.

Az értékcsökkenés elszámolását az egyedi nyilvántartó lapokon dokumentálni kell. (Számítógépes program elvégzi.)

3.2. Tárgyi eszközök értékelése

A mérlegben a tárgyi eszközöket is nettó értéken kell szerepeltetni, azaz a beszerzés, illetve előállítás költségét csökkenteni kell az értékcsökkenés összegével.

Építési telek (földterület) és rajta lévő épület, építmény egyidejű beszerzés esetén, amennyiben az épületet, az építmény nem veszik használatba (az épület, építmény rendeltetésszerűen nem hasznosítható), akkor az épület, építmény beszerzési és bontási költségeit, továbbá a vásárolt teleknek építkezésre alkalmassá tétele érdekében végzett munkák költségeit, ráfordításait a telek (a földterület) értékét növelő beszerzési kiadásként kell elszámolni a telek (földterület) bontás utáni (az üres telek) piaci értékének megfelelő összegit, az ezt meghaladó ráfordításokat a megvalósuló beruházás (az épület, az építmény) bekerülési (beszerzési) értékeként kell figyelembe venni.

Egy adott beruházás miatt lebontott és újraépített épület, építmény bontásának költségeit az adott beruházás bekerülési (beszerzési) értékébe bele kell számítani.

Az újraépítés költsége az újraépített eszköz bekerülési (beszerzési) értékének minősül.

Az eszköz értékét növelő bekerülési (beszerzési) értéként kell figyelembe venni ingatlan beszerzése esetén az ingatlan értékébe – szerződés alapján – beszámított, korábban a bérleti jog megvásárlása címén fizetett, bérleti jogként kimutatott (még le nem írt) összeget.

A tárgyi eszköz biztonságos üzemeltetéséhez, rendeltetésszerű használatához szükséges- és a tárgyi eszköz beszerzésével egy időben vagy annak üzembehelyezéséig beszerzett – tartozékok, tartalék alkatrészek beszerzési értéke – függetlenül attól, hogy az a tárgyi eszköz számlázott értékében, vagy külön számlában jelenik meg- a tárgyi eszköz bekerülési (beszerzési) értéke részének tekintendő.

Az értékelésükre érvényes általános szabályok nem vonatkoznak a tárgyi eszközök mindegyikére. Kivételt képeznek a beruházások és beruházásokra adott előlegek. A beruházások annyiban jelentenek eltérést, hogy azokat még nem vették használatba, tehát még értékcsökkenést sem kell elszámolni utánuk.

A Szt. értelmében a nagyjavítás, felújítás az adott tárgyi eszköz értékét növeli.

A zavartalan üzemeltetést szolgáló karbantartás kiadásai továbbra is a felmerüléskor működési kiadásként számolandók el.

A tárgyi eszközöket beszerzése, előállítási költségüknél magasabb értéken leltárba venni, a leltárba beállítani nem szabad. Felértékelni tilos!

3.3. Befektetett pénzügyi eszközök értékelése

A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírt – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – bekerülési értéken, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni.

A hitelviszonyt megtestesítő, kamatozó értékpapír bekerülési (beszerzési) értéke nem tartalmazhatja a vételár részét képező, továbbá a kibocsátási okiratban meghatározott piaci, forgalmi, beszámítási érték részét képező (felhalmozott) kamat összegét.

A külföldi pénzügyi eszközre szóló befektetett pénzügyi eszközt a bekerülés napjára, illetve a szerződés szerinti teljesítés napjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell a könyvviteli nyilvántartásba felvenni.

A mérlegben a külföldi pénzügyi eszközre szóló befektetett pénzügyi eszközt a költségvetési év mérleg fordulónapjára vonatkozó devizaárfolyamon átszámított forintértéken kell kimutatni, amennyiben a mérleg fordulónapi értékelésből adódó különbözetnek a külföldi pénzügyi eszközre, illetve az eredményre gyakorolt hatása jelentős.

A befektetés piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- a gazdasági társaság tartós piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, a befektetés (felhalmozott) osztalékkal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, annak tartós tendenciáját,
 - a megszűnő gazdasági társaságnál a várhatóan megtérülő összeget,
 - a gazdasági társaság saját tőkéje, illetve a befektetés könyv szerinti és névértéke arányát.
- Amennyiben a befektetés mérleg készítéskori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a befektetés könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszaírással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszaírásával a befektetés könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a beszerzési értéket.

A hitelviszonyt megtestesítő, egy évnél hosszabb lejáratú értékpapírnál – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – értékvesztést kell elszámolni, ha a hitelviszonyt megtestesítő értékpapír könyv szerinti értéke és – (felhalmozott) kamatot nem tartalmazó – piaci értéke közötti különbség veszteségjellegű, tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Az értékpapír piaci értéke meghatározásakor figyelembe kell venni:

- az értékpapír (felhalmozott) kamattal csökkentett tőzsdei, tőzsdén kívüli árfolyamát, piaci értékét, annak tartós tendenciáját,
- az értékpapír kibocsátójának piaci megítélését, a piaci megítélés tendenciáját, azt, hogy a kibocsátó lejáratkor, a beváltáskor a névértéket (és a felhalmozott kamatot) várhatóan megfizeti-e, illetve milyen arányban fizeti majd meg.

A befektetett pénzügyi eszközök között kimutatott egyéb tartós részesedések és tartós hitelviszonyt megtestesítő értékpapírok, valamint a forgóeszközök között kimutatott éven túli értékpapírok értékvesztése a saját tőkét csökkenti, az értékvesztés visszaírása a saját tőkét növeli.

A befektetett pénzügyi eszközök értékvesztésének elszámolása a befektetett pénzügyi eszköz állományát tartalmazó számlákon történik, azok év végi állományának egyedi értékelésekor, ha az a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

A részesedések és értékpapírok felülvizsgálata során tett megállapításokról jegyzőkönyvet kell készíteni, amelyben rögzíteni kell az értékvesztés okát és mértékét.

A befektetések, valamint az értékpapírok felülvizsgálatával kapcsolatos jegyzőkönyvet akkor is el kell készíteni, ha a felülvizsgálat eredményeként nem kell értékvesztést elszámolni.

Amennyiben az értékpapír mérleg készítés kori piaci értéke jelentősen és tartósan magasabb, mint a könyv szerinti értéke, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkenteni kell. Az értékvesztés visszairásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg a beszerzési értéket, illetve ha a beszerzési érték magasabb a névértéknél (névérték felett vásárolt értékpapírnál), az értékvesztés visszairásával az értékpapír könyv szerinti értéke nem haladhatja meg az adott értékpapír névértékét.

Amennyiben a Szabályzat hatálya alá tartozó szervek külföldi pénzürtékre szóló, tulajdoni részesedést jelentő befektetéssel, illetve a hitelviszonyt megtestesítő értékpapírral rendelkeznek a jövőben, az értékvesztés összegét és az értékvesztés visszairását devizában kell megállapítani, majd a nyilvántartási devizaárfolyamon kell azt forintra átszámítva az egyéb dologi kiadások, illetve egyéb bevételek között elszámolni. Ezt követően kell az árfolyamváltozás hatását megállapítani.

3.3.2. Adott kölcsönök, illetve hosszú lejáratú bankbetétek esetén

Az egy éven túl lejáró pénzkövetelés összegét kell figyelembe venni. Répcelak Város és Csánig Község Önkormányzatának képviselő-testülete helyi rendelet alapján lakáscélú kölcsönt nyújt az arra illetékes lakóknak.

Mérlegkészítés előtt egyedileg kell értékelni, és el kell végezni az alábbi feladatokat, szükség szerint az értékvesztés összegének, valamint az egy éven belül esedékes törlesztő részletek megállapítását.

A költségvetési év december 31-én fennálló és a beszámoló készítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett adott kölcsön esetében értékvesztést kell elszámolni a mérlegkészítés időpontjában rendelkezésre álló információk alapján, ha a könyv szerinti érték és a várhatóan megtérülő összeg közötti különbség veszteség jellegű, és ez a különbség tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Jelentő összegű a követelés, ha az értékvesztés összege a bekerülési érték 20 %-át, vagy az egyedi értéke a 100.000 Ft-ot meghaladja.

Amennyiben a végrehajtott minősítés alapján a követelés várhatóan megtérülő összege jelentősen meghaladja a követelés könyv szerinti értékét, a különbözettel a korábban elszámolt értékvesztést visszairással csökkentjük. A visszaírt értékvesztés összege nem haladhatja meg az elszámolt értékvesztés összegét.

A mérlegben csak az egy éven túli követelés összege szerepelhet. Az adott kölcsönök következő évi törlesztő részletét az egyéb rövidlejáratú követelések között kell a mérlegben szerepeltetni. A főkönyvi számlákon átkönyvelni nem kell, emiatt a főkönyvi kivonat és a mérleg eltérhet. Az eltérést a mérleget alátámasztó leltárban kell levezetni.

3.4. Készletek értékelése

Eltérő szabályok érvényesek a vásárolt és a saját előállítású új (raktáron lévő) készletekre. Amíg a vásárolt készleteket beszerzési áron, addig a saját előállítású készleteket előállítási közvetlen önköltségen kell értékelni és a könyvekben, mérlegben szerepeltetni.

A Szabályzat alá tartozó szervek raktárral nem rendelkeznek. Klasszikus értelemben vett készlet nem fordul elő, raktár, illetve saját előállítású készlet nincs, így ezekre nem térünk ki.

A mérlegben értékkel nem mutathatók ki a használt és térítésmentesen átvett készletek.

3.5. Követelések értékelése

A követelést – függetlenül attól, hogy az a forgóeszközök, illetve a befektetett pénzügyi eszközök között szerepel – az elfogadott, az elismert összegben, illetve a már elszámolt értékvesztéssel csökkentett, az értékvesztés visszaírt összegével növelt, könyv szerinti értéken kell kimutatni.

3.5.1. Vevőkövetelések értékelése

Vevőkövetelésként kell kimutatni a Szabályzat hatálya alá tartozó szervek által áruszállítással teljesített és kiszámlázott, a másik szerződő fél által elismert összegű általános forgalmi adót is tartalmazó fizetési igényt, amíg azt ki nem egyenlítik, vagy behajthatatlanná válás miatt le nem íródik.

A mérlegbe csak az adós által elismert követelés, az elismert összegben állítható be.

A vevő által történő elismerés dokumentumai:

- a mérleg-fordulónapra vonatkozóan kiküldött, és a vevők által elfogadott egyeztető levél (a vevők által elfogadottnak minősül a követelés, ha az egyeztető levélre a megadott határidőn belül nem érkezik válasz, vagy elfogadó válasz érkezik),
- a mérleg fordulónapját követő, de a beszámoló elkészítését megelőző pénzügyi teljesítés a vevő részéről.

Az adósok és vevők tartozását, azok megfizetését, folyamatosan figyelemmel kell kísérni, mert a lejárt fizetési határidejű követelések behajtására a szükséges intézkedéseket meg kell tenni.

Behajthatatlan követelés (a Kormányrendelet alapján):

- a melyre az adós ellen vezetett végrehajtás során nincs fedezet, vagy a talált fedezet a követelést csak részben fedezi,
- amelyre a felszámolás, az adósságrendezési eljárás befejezésekor a vagyonfelosztási javaslat szerinti értékben átvett eszköz nem nyújt fedezetet,
- a mindenkori költségvetési törvényben meghatározott kis összegű követelések tekintetében, amelyet eredményesen nem lehet érvényesíteni, amelynél a végrehajtással kapcsolatos költségek nincsenek arányban a követelés várhatóan behajtható összegével, (a végrehajtás veszteséget eredményez, vagy növeli a veszteséget), illetve amelynél az adós nem lelhető fel, mert a megadott címen nem található és a felkutatása „igazoltnak” nem járt eredménnyel,
- amelyet a bíróság előtt érvényesíteni nem lehet,
- amely a hatályos jogszabályok alapján elévült.

A behajthatatlanság tényét és mértékét bizonyítani kell. A behajthatatlan követelés leírása nem minősül követelés elengedésnek.

Tartós a különbözet, ha az előző évi beszámoló készítésekor is fennállt.

Jelentős összegű a különbözet, ha egyedi értéke a 100.000 ezer Ft-ot meghaladja.
(Az államháztartás alrendszerében – az önkéntes teljesítésre történő felhíváson kívül – a fenti értékhatárt el nem érő kis összegű követelést behajtásra előírni nem kell.)

Az adósok, vevők minősítése során vizsgálni kell a vevő, adós jövedelmi helyzetét, fizetőképességét, likviditási gondjainak tartósságát, továbbá azt, hogy a vonatkozó szerződés alapján garancia érvényesítésére van-e mód és esély, csődeljárást, felszámolási eljárást indítottak-e vele szemben, ha igen, a követelés milyen mértékű kielégítésére lehet számítani.

A követelések esetében értékvesztést kell elszámolni az adós, a vevő minősítése alapján a költségvetési év december 31-én fennálló és a beszámoló készítés időpontjáig pénzügyileg nem rendezett követeléseknél a beszámoló készítéskor rendelkezésre álló információk alapján, ha vélelmezhető a meg nem térülés. Az értékvesztést a követelés könyv szerinti értéke és a követelés várhatóan megtérülő összege közötti veszteségjellegű különbözet összegében kell elszámolni, ha ez a különbözet tartósan mutatkozik és jelentős összegű.

Ha a behajtásra tett kísérleteredménytelen, akkor azt a követelést a megfelelő engedélyek alapján le kell írni.

Peresített követelés akkor szerepelhet a mérlegben, ha annak pénzügyi rendezése a mérlegkészítés időpontjáig megtörtént.

Kétes, illetve határidőn túli követelések összegével a követelések mérlegbe beállított összegét csökkenteni nem szabad.

3.5.2 A helyi adókkal kapcsolatos követelések

A helyi adókkal kapcsolatos követelések esetében az adósokat a 2003. évi XCII. tv 162. §-a alapján kell minősíteni.

A helyi adók értékelése, értékvesztésének megállapítása az egyedi értékelés helyett az adósok együttes minősítése alapján, egyszerűsített értékelési eljárással történik.

Az értékelést negyedévente kell elvégezni.

Az egyszerűsített értékelési eljárás alá vont adókövetelések értékelési elveinek meghatározása során az adósokat minősíteni kell:

- folyamatosan működő adósok,
- folyamatosan működésükben korlátozott adósok (pl. felszámolás alatt lévő, csődeljárás alá vont, végelszámolás alatt lévő, jogutód nélkül véglegesen megszűnt stb.)

A folyamatosan működő adósokkal szembeni követeléseket lejáratuk szerint tovább kell csoportosítani:

- 90 napos,
- 91 - 180 napos,
- 181- 360 napos,
- 360 napon túli.

Az egyszerűsített értékelési eljárást, az adott időpontra vonatkozó értékvesztés megállapítását az előző időszak tapasztalatainak alapján az ÖNKADÓ program segítségével végezzük.

A program a helyi adókon kívül a gépjárműadó, a talajterhelési díj, a pótlék, a bírság, a földbérbeadásból származó jövedelem, az egyéb bevételek és az államigazgatási illetékre vonatkozóan is elvégzi a csoportos értékelést.

3.5.3. Egyéb követelések értékelése

Ide tartoznak a munkavállalókkal szembeni követelések, a rövid lejáratra kölcsönadott pénzeszközök, pl. egy éven belül visszafizetendő kölcsönök és egyéb követelések, pl. kilépett dolgozók tartozásai.

Könyv szerinti értéken kell értékelni, és a mérlegben szerepeltetni.

A behajthatatlannak minősített, illetve peresített egyéb követelések értéke nem szerepelhet a mérlegben a beszámoló készítés időpontjáig nem rendezett követeléseknél.

3.6. Értékpapírok értékelése

Térítés nélkül kapott, követelés ellenértékeként átvett – egy évnél nem hosszabb lejáratú részesedéseket, értékpapírokat átvételkor névértéken vagy ismert piaci, forgalmi értéken lehet állományba venni.

Az értékpapírok értékvesztése esetén követendő eljárást a befektetett eszközök rész tartalmazza.

3.7. Pénzeszközök értékelése

Az értékelés alapja itt is a könyv szerinti érték.

Pénzkészlet értékelése: a pénztárban ténylegesen meglévő érmék, bankjegyek összesített értéke.
Bankszámlák értékelése: a pénzintézeteknél a mérleg fordulónapján meglévő – bankkivonattal egyező – érték.

3.8. Egyéb aktív pénzügyi elszámolások

Egyéb aktív pénzügyi elszámolásként mutatjuk ki a mérlegben azokat a kiadásokat, amelyek az adott időszakban nem számolhatóak el véglegesen a költségvetési előirányzat terhére.
Itt szerepel a költségvetési gazdálkodáshoz nem kapcsolódó eseti feladatokkal összefüggő átfutó kiadás, a kiegyenlítő, valamint a tisztázatlan és rendezetlen függő kiadás.

4. FORRÁSOK ÉRTÉKELÉSE

A forrásokat is könyv szerinti értéken kell kimutatni a nyilvántartásokban.

4.1. Saját tőke értékelése

Saját tőkeként kell kimutatni a költségvetési szerv tulajdonát képező vagyon eszközeinek forrását, amely korábbi költségvetési, vagy felhalmozási juttatásból, továbbá egyéb forrásból képződött, illetve folyamatos tőkeváltozásból ered.

A saját tőke induló tőkéből és tőkeváltozásból áll.

Induló tőkeként kell a mérlegben kimutatni az 1993. január 1-én meglévő tartós források állományát, amely csak megszűnéskor, átszervezéskor (összevonás, beolvasztás, egyesülés, megosztás, szétválás) változhat. Negatív előjele nem lehet.

Tőkeváltozásként az eszközök finanszírozására szolgáló 1993. január 1-je, illetve alapítás után képződött tartós forrásokat, valamint forrás csökkenéseket kell kimutatni. Lehet pozitív és negatív előjelű is. A könyvviteli mérlegben a pozitív előjelű tőkeváltozás a megállapított saját tőkéhez viszonyított növekedést, negatív előjelű tőkeváltozás pedig a saját tőke csökkenését mutatja.

A saját tőke növekedhet:

- a folyó évi költségvetés, a költségvetési pénzmaradvány, befektetett eszközök állományát növelő – ideértve a bérbe vett eszközökön végzett beruházások és felújítások miatti értéknövekedést is - kiadásokból,
- az eszközök tartós forrásának növelésére felhasznált idegen pénzeszközökből,
- a készletek, a követelések, és a kötelezettségek állományának változásából,
- a forgóeszközök között kimutatott értékpapírok állományának növekedéséből,
- saját kivitelezésű beruházás, felújítás miatt,
- a gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak szerződés szerinti értékéből származó rendkívüli növekedésből,
- az elszámolt értékvesztés visszafrásából,
- az ajándékként, az adományként, a hagyatékként kapott, a többletként fellelt, a követelés fejében átvett eszközök nyilvántartásba vételből.

Saját tőke növekedéseként kell kimutatni az előző bekezdésben foglaltakon kívül a költségvetési feladatok ellátása érdekében térítésmentesen átvett eszközök és térítésmentesen (társadalmi munkával) létrehozott javak tartós forrását, valamint a szabályzat hatálya alá tartozó költségvetési szerv és Csánig község Önkormányzata, által vállalt kötelezettségek leírását (törlését).

A saját tőke csökkenhet:

- a befektetett eszközök értékcsökkenése, értékvesztése, selejtezése, más gazdálkodó szerv részére történő térítésmentes átadása,
- a készletek felhasználása, selejtezése, gazdálkodó szerv részére történő térítésmentes átadása, kötelezettségek állományváltozása,
- a befektetett eszközök és készletek értékesítése,
- a költségvetés alapján gazdálkodó szerv másokkal szemben támasztott követelésének állományváltozása, továbbá leírása (törlése), a követelés jogcímére vonatkozó külön jogszabályban foglaltak figyelembevételével,
- a forgóeszközök között kimutatott értékpapírok állományának csökkenéséből, illetve értékvesztéséből,
- a gazdasági társaságba bevitt vagyontárgyak szerződés szerinti értékéből származó rendkívüli csökkenés miatt,
- az immateriális javaknál és tárgyi eszközöknél elszámolt terven felüli értékcsökkenés miatt,
- a készletek, követelések értékvesztése miatt,
- a leltárihiány, a kötelezettség fejében átadott eszközök kivezetése miatt.

A könyvviteli mérlegben kimutatott tőkeváltozás meghatározásakor figyelembe kell venni minden olyan értékcsökkenést, értékvesztést, az elszámolt értékvesztés és a terven felüli értékcsökkenés visszafrását, amely a mérleg fordulónapján meglévő eszközöket érinti, és a mérlegkészítés időpontjáig ismertté vált.

4.2. Kötelezettségek értékelése

Kötelezettségként kell a mérlegben kimutatni a hosszú és rövid lejáratú kötelezettséget, valamint az egyéb passzív pénzügyi elszámolásokat.

4.2.1. Hosszú lejáratú kötelezettségek értékelésekor

az e címen képződött kötelezettségek (pl. az egy évnél hosszabb lejáratra kapott fejlesztési célú kölcsön, ideiglenesen átvett pénzeszközök) eredeti dokumentációja az értékelés alapja. A mérlegben úgy kell szerepeltetni, hogy a tárgyévet követő évben esedékes törlesztő részletekkel a kötelezettség összegét csökkenteni kell.

A mérleg fordulónapját követő egy éven belül visszafizetendő törlesztéseket a rövid lejáratú egyéb kötelezettségek között elkülönítetten kell kimutatni.

A hosszú lejáratú kötelezettségek között csak az egy éven túl esedékes összeg mutatható ki, a tartozás következő évi törlesztő részletét a rövid lejáratú kötelezettségek között kell a mérlegben kimutatni. A főkönyvi számlákon átkönyvelni nem kell, emiatt a főkönyvi kivonat és a mérleg eltérhet.

Az eltérést, a mérleget alátámasztó leltárban kell levezetni.

4.2.2. Rövid lejáratú kötelezettségek értékelése

Ide tartoznak az áruszállításból és szolgáltatás teljesítéséből származó – általános forgalmi adót is tartalmazó – kötelezettségek és az egy évet meg nem haladó ideiglenesen átvett pénzeszközök, egyéb kötelezettség.

A mérlegbe a szállítók közé az egyeztetett analitikus nyilvántartás adataiból, a beszámolási év december 31-ig teljesített áruszállításokból megküldött számlák általános forgalmi adót is tartalmazó összegét kell feltüntetni.

A mérlegben való szerepeltetésnek nem feltétele, hogy a számla kiállításának időpontja a beszámolási évben legyen. Minden olyan számlát be kell állítani, amely a beszámoló készítésének számviteli politikában meghatározott időpontjáig megérkezik, és az áruszállítás, illetve szolgáltatásnyújtás teljesítése a beszámolási évben megtörtént. A szállítói kötelezettségeket a Kormányrendelet előírásainak megfelelően, a pénzügyi teljesítés forrása szerint csoportosítva kell a mérlegbe beállítani.

Az egyéb rövidlejáratú kötelezettségek között kell kimutatni a társadalombiztosítás, adó, egyéb jogszabályban meghatározott kötelezettségeket, így a nemzetközi támogatási programok miatti kötelezettségeket is.

A nemzetközi támogatási programok között kell kimutatni a támogatási programként a teljesített nemzeti és Európai Uniók bevételeket és kiadásokat.

A kötelezettségek értékelésének alapja a bejövő számla és a szállítóval való egyeztetés, illetve az elismert előírt tartozások.

A pénzügyi lízinggel kapcsolatos kötelezettség összegét a megfizetett lízingdíjnak a lízingszerződésben meghatározott törlesztés összegével csökkentetten kell a mérlegbe beállítani. Az ilyen címen felvett kötelezettség összege nem foglalja magában a pénzügyi lízinggel kapcsolatosan fizetendő kamat összegét.

5. Külföldi pénzürtékre szoló eszközök és kötelezettségek forintértékének meghatározása

A könyvviteli mérlegben a devizaszámlán lévő devizát, továbbá a külföldi pénzürtékre szoló minden követelést, illetve kötelezettséget a költségvetési év mérleg fordulónapjára vonatkozó meghirdetett devizavételi és deviza eladási árfolyam átlagán, vagy a Magyar nemzeti Bank által közzétett, hivatalos devizaárfolyamon kell forintra átszámítani. Ha a különbözet jelentős összegű (a bekerülési érték 10 %-át meghaladó) a könyv szerinti értéket módosítani kell.

Devizabetét számla értékelése. A pénzürtézetek által készített XII.31.i kivonat alapján történik, melyet devizában adnak meg.

A hitelintézeti devizabetét számlák forintban történő értékelése a számlakezelő pénzürtézet által közölt adott év december 31-i vételi és eladási árfolyam átlagaként történik.

Ha a devizaműveletek végzésére felhatalmazott pénzürtézetek által nem jegyzett és nem transzferálható helyi valuta az év utolsó napjára vonatkozó szabadpiaci árfolyamon átszámított forintértéke kevesebb, mint a könyvekben szereplő érték, akkor azt a szabadpiaci árfolyamra kell helyesbíteni.